

PRZECIWNOCI

Tekst przewodni: Hi 42,5-6.

Zakres studium: Rdz 50,20; 8,28; Hi 10,9; 13,15; 19,23-27; Łk 24,13-35.

Część I: Przegląd

Jako wierni chrześcijanie możemy z ufnością oczekiwać, iż Bóg uchroni nas od zła i szkody. Mamy dobre powody, by tak myśleć. Bóg obiecał nas strzec i błogosławić (Lb 6,24). My zaś pragniemy czcić Go we wszystkim, co czynimy, abyśmy nie utracili Jego błogosławieństwa i nie rościli sobie zuchwale prawa do niego. Jednak wciąż możliwe jest to, że zachorujemy albo doświadczymy niesprawiedliwości i ucisku. W takich sytuacjach możemy wołać do Boga o pomoc.

Nie jesteśmy pierwszymi, którzy wołają do Boga w trudnych chwilach życia. *Biblia* jest pełna przykładów ludzi wiernych Bogu, którzy cierpieli i wołali do Niego o ratunek. *Księga Psalmów* zawiera wiele takich modlitw pobożnych ludzi błagających o wybawienie od zła (Ps 71,4; 97,10). *Księga Hioba* stanowi szczególnie przykład tego zjawiska. Hiob był mężem Bożym, ale mimo wierności Bogu musiał stawić czoło strasznym nieszczęściom i cierpieniu. Nie rozumiał, dlaczego spotkał go tak okrutny los. W rozpacz wołał do Boga, prosząc o wyjaśnienie tej rażącej niesprawiedliwości. Przypadek Hioba zasługuje na naszą największą uwagę właśnie dlatego, że jest tak wymowny. Hiob doświadczył łaski Bożej w dwóch skrajnych sytuacjach - szczęścia i tragedii. W ramach tych dwóch skrajności wyznaczających jego duchową walkę Hiob nauczył się niezłomnej nadziei.

Część II: Komentarz

Doświadczenie łaski

Księga Hioba zaczyna się podkreśleniem pobożności Hioba, jego prawości i nienagannego postępowania. Według autora Hiob był „nienaganny i prawy” (Hi 1,1). Był on uważany za „najmniejszego ze wszystkich mieszkańców Wschodu” (Hi 1,3). Sam Bóg potwierdził szczerość i wyjątkowe moralne zalety Hioba, mówiąc: „Nie ma mu równego na ziemi” (Hi 1,8). Według wszelkiej rachuby Hiob mógł być uznany za doskonałego człowieka. A jednak pod koniec *Księgi Hioba* patriarcha odpowiadając Bogu wyznaje, że choć uchodził za „doskonałego”, to jednak jego więź z Bogiem była dopiero w załączku: „Tylko ze słyszenia wiedziałem o tobie” (Hi 42,5). Następnie dodaje, że po doświadczeniu cierpienia jego nastawienie do Boga zmieniło się istotnie: „Teraz moje oko ujrzalo cię” (Hi 42,5). W ten sposób Hiob uznaje, że coś ważnego powstrzymało go wcześniej przed ujrzeniem Boga.

Co to było?

Uważna lektura tekstu biblijnego, a zwłaszcza powtarzającego się słowa *khinam*, tłumaczonego jako „darmo”, pomaga nam odpowiedzieć na to pytanie. Słowo *khinam* pojawia się po raz pierwszy w *Księdze Hioba* w formie pytania skierowanego przez szatana do Boga w odpowiedzi na to, jak Bóg pochwalił Hioba za jego pobożność i prawość: „Czyż za darmo [*khinam*] Hiob czci Boga?” (Hi 1,9). Szatan twierdził, że Bóg zbyt mocno ochrania Hioba. By dowieść słuszności swojego twierdzenia szatan zasugerował Bogu wyzwanie: „Dotknij jego majątku!” (Hi 1,11). Szatan był pewien, że pozbawiony Bożej opieki Hiob zgrzeszy. Najazd nieprzyjaciół i niewytłumaczalne klęski pozbawiły Hioba dóbr materialnych (Hi 1,13-19). W jednej chwili Hiob stracił wszystko, czego się dorobił przez całe życie. Ta strata była dotkliwa, ale Hiob nie ośmielił się winić Boga i nie zgrzeszył (Hi 1,22).

W odpowiedzi na oskarżenie szatana Bóg posłużył się tym samym słowem *khinam*, jakiego szatan użył, kiedy zarzucał Bogu, że zbyt chroni Hioba. Pan powiedział: „Jeszcze trwa w swej prawości, choć mnie nakłoniłeś do zrujnowania go, na próżno [*khinam*]” (Hi 2,3). Hiob potwierdza to, kiedy używa później tego samego słowa wołając do Boga o swoich ranach, które mnożą się *khinam*, „bez przyczyny” (Hi 9,17).

Słowo *khinam* pochodzące od słowa *khen*, „łaska”, jest zatem znaczącym kluczowym słowem, które określa przeznaczenie Hioba. Z jednej strony cierpiał on „bez przyczyny” (*khinam*). Z drugiej strony był on oskarżany o to, że służy Bogu z egoistycznych pobudek, licząc na materialne powodzenie. To oskarżenie szatana znajduje odzwierciedlenie w podejrzeniach przyjaciół Hioba (Hi 34,9; 35,3). Rzeczywiście, sam Hiob wydaje się podzielać ten pogląd, kiedy wymienia swoje dobre czyny (Hi 29,12-17; 31,1) i wyraża swoje oczekiwanie, iż zostaną one nagrodzone (Hi 29,18). Jednak w więzi Hioba z Bogiem brakowało doświadczenia łaski. Hiob musiał przejść cierpienie „bez przyczyny”, „darmo”, to znaczy bez nadziei na żadne dobrodziejstwo, aby zrozumieć niezasłużony dar łaski Bożej.

Problem cierpienia

Księga Hioba podkreśla, że to szatan jest przyczyną cierpienia ludzkości (Hi 1,12). Sam Bóg potwierdził fakt, iż to szatan jest odpowiedzialny za cierpienie Hioba (Hi 2,6). Ellen G. White wyraźnie wskazywała, kogo należy winić za cierpienie Hioba: „Historia Hioba ukazywała, że cierpienie przychodzi od szatana” (Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 351). Jezus jednoznacznie przypisywał cierpienia ludzkości wrogowi (Mt 13,28). Zatem czy Hiob mylił się, kiedy sugerował, że to Bóg odpowiada za jego cierpienie?

W całej księdze *Hiob* przypisuje sprawstwo Bogu jako temu, który jest odpowiedzialny za spadające na niego uciski (Hi 10,3) i „roztrzaskał” go (Hi 16,12). Hiob powiedział wprost: „Jeżeli nie On, któż to czyni?” (Hi 9,24). Jednak pod koniec księgi Bóg odpowiada na przypuszczenia Hioba wymieniając swoje dokonania w dziele stworzenia (Hi 38-39). Broniąc się przed zarzutem Hioba, iż jest niszczycielem, Bóg przypomina mu, że jest Stwórcą. Zatem kiedy Hiob przypisuje Bogu pochodzenie cierpienia, wyraża monoteistyczne przekonanie, że istnieje tylko jeden Bóg, jedna moc ostatecznie odpowiedzialna za wszystko, co dzieje się z ludzkością. Pan przez Mojżesza wyraził to następującymi słowami: „Ja, Ja jestem a oprócz mnie nie ma boga. Ja pozbawiam życia i darzę życiem, Ja ranię i leczę” (Pwt 32,39). Ten paradoks świadczy o sile i jakości wiary Hioba.

W swoich słynnych słowach Hiob powiedział o Bogu: „Oto, choćby mię i zabił, przecię w nim będę ufał” (Hi 13,15 BG). Wierzący Hebrajczycy byli przekonani, że zarówno dobro jak i zło pochodzą z ręki Boga (Prz 16,4), a znając realność Bożej dobroci i łaski ufali niezależnie od złych okoliczności i sytuacji życiowych (Rdz 50,20; Rz 8,28).

Wizja zmartwychwstania

Kiedy przyjaciel Hioba, Bildad, oskarżył go o nیکczemność (Hi 18) i nieznamość Boga, oraz uznał go za zasługującego na śmierć (Hi 18,21), Hiob odpowiedział: „Wiem, że Odkupiciel mój żyje” (Hi 19,25). „I znów w ciele moim będę widział Boga” (Hi 19,26 BKR). W tych dwóch wersetach Hiob potwierdził swoją wiarę w zmartwychwstanie, które nastąpi w czasie końca, kiedy Okupiciel (obecnie żyjący) „jako ostatni nad prochem stanie!” (Hi 19,25). Tak więc z głębi swojej udręki Hiob czerpie paradoksalną nadzieję: „Potem me szczątki skórą odzieje, i ciałem swym Boga zobaczę” (Hi 19,26 BT).

W tym wersecie Hiob nie mówi o egzystencjalnym doświadczeniu obecnego życia. Nie ma też na myśli żadnej przyrodzonej nieśmiertelności po śmierci. Wydarzenie, które ma na myśli, dotyczy „prochu” czyli Ziemi, a jest eschatologicznym wydarzeniem, które nastąpi w odległej przyszłości - 'akharon, „ostatni”, czyli w dniu ostatecznym. Chodzi tu o nic innego jak zmartwychwstanie, kiedy to Hiob we własnym „ciele” (Hi 19,26) zobaczy Boga (Odkupiciela) na własne oczy (Hi 19,27).

Jeszcze raz powtarzając echem ostatnie słowa Bildada (Hi 18,21) Hiob ironicznie podsumowuje swoją mowę ostrzeżeniem: „Wiedźcie, że sądy istnieją” (Hi 19,29). W ten sposób nadzieja Hioba na zmartwychwstanie wiąże się z dniem sądu, tak samo jak w *Księdze Daniela* (Dn 12,1-3). Na tę nadzieję Jezus zwrócił uwagę Marcie w dniu zmartwychwstania Łazarza (J 11,23). Paweł także uczył o błogosławionej nadziei tych, którzy jej nie rozumieli (1 Kor 15,12-19). Ta nadzieja jest ostatnim przesłaniem *Biblii*. Jedynym rozwiązaniem problemu świata jest stworzenie przez Boga „Nowego Nieba i Nowej Ziemi”, gdzie „nie będzie więcej śmierci ani smutku” (Ap 21,1-4).

Część III: Zastosowanie

Wskazówka dla nauczyciela: Poniższe pytania mogą zostać omówione wspólnie przez wszystkich uczestników studium albo w małych grupach. Jeśli postanowicie podzielić się na mniejsze grupy, poświęćcie dość czasu na omówienie pytań, a potem na przedstawienie wniosków i dyskusję.

Zachęć uczestników studium, by w nadchodzącym tygodniu wykonali jedno lub więcej zadań wymienionych poniżej. Poproś, by w kolejną sobotę podzielili się swoimi doświadczeniami związanymi z realizacją zadań. Jak wzmocniły one ich wiarę? Jak przybliżyły ich do Jezusa?

Pytania do dyskusji

1. Jak możesz pocieszać ludzi, którzy cierpią nie z własnej winy, jak Hiob?
2. Jak odpowiedziałbyś tym, którzy kwestionują pobożność i duchowe zaangażowanie ludzi chorych i cierpiących?
3. Zadań uczestnikom wspólnego studium pytanie: Czy twoja wiara pozostałaby niewzruszona, gdyby Bóg nie uzdrowił bliskiej ci osoby mimo twoich modlitw o uzdrowienie?
4. Czy jesteś gotowy dziękować Bogu za nieszczęścia (choroby, niepowodzenia w szkole itd.) udaremniające twoje najlepsze wysiłki? Omów tę kwestię.
5. Czy winisz ubogich ludzi za ich słabą kondycję finansową? Wyjaśnij.

6. Jakie są twoje argumenty przeciwko tym, którzy twierdzą, że zasługujesz na zło, które cię spotyka? Co sądzisz o poglądzie, iż Bóg odpowie na wszystkie twoje modlitwy zgodnie z twoimi oczekiwaniami, a powodzenie zawsze towarzyszy ludowi Bożemu?

7. Dlaczego Boże rozwiązanie polegające na nowym stworzeniu jest jedynym skutecznym rozwiązaniem problemów ludzkości i świata?

Zadania

1. Napisz kazanie lub mowę do wygłoszenia u grobu zmarłej bliskiej osoby lub przyjaciela. Wyślij je bliskim zmarłego, aby ich pocieszyć.

2. Podziel się zdarzeniami z własnego życia, w których doświadczyłeś łaski Bożej w chwilach cierpienia. Ucz się dziękować Bogu nie tylko za to co dobre, ale także za trudności w twoim życiu.

3. Odwiedź chorego przyjaciela w szpitalu albo osobę śmiertelnie chorą. Jakie słowa pocieszenia możesz skierować do takiej osoby?

MATERIAŁY DLA NAUCZYCIELI

- **Przewodniki**- materiały uzupełniające treść „Lekcji biblijnych”.
- **Pytania**- propozycje przebiegu zajęć i pytań do dyskusji w szkole sobotniej.

www.adwent.pl

dział: Studium biblijne

- **Materiał do „Czasu misji”:**
<https://adwent.pl/czas-misji>

KONSULTACJE ONLINE DLA NAUCZYCIELI

- Wspólne przygotowanie do prowadzenia najbliższego studium Biblii.
- Propozycje dodatkowych zajęć.
- Odpowiedzi na pytania związane z treścią studium.
- Wspólnota, modlitwa

każdy czwartek, godz.20.00

Zoom: 856 5129 9515

Kod dostępu: Biblia